

LİSELERDE BİLİM UYGULAMALARI PANELİ

ŞEHİT MUHSİN KİREMİTÇİ FEN LİSESİ

PANEL BAŞKANI: Dilara SİNCAR

GİRİŞ

Sayın müdürüm, değerli öğretmenlerim ve sevgili arkadaşlar;

Sunumumuzda kültürel mirasın nasıl korunabileceği ve sürdürülebilir şekilde geleceğe nasıl aktarılacağı konusunu çeşitli alt başlıkları ile ele alacağız.

Kültürel miras bir toplumu kimliğini şekillendiren en değerli hazinelerden biridir. Bu mirası koruyup geleceğe aktarmak sadece geçmişin muhafaza etmek değil aynı zamanda geleceğe aktarmak anlamına gelir.

Şimdi “**Kültür Kavramı ve Özellikleri**” ile alakalı konuşması üzere sözü arkadaşım Belinay YALIMER’e bırakıyorum.

1.PANELİST: Belinay YALIMER

KÜLTÜR KAVRAMI VE ÖZELLİKLERİ

KÜLTÜR KELİMESİ NEREDEN GELİYOR?

Kültür sözcüğü Latince “cultura” dan gelir. Cultura nedir diye soracak olursanız, inşa etmek, tarlayı işlemek, süslemek, bakmak anlamlarına gelen Colere' den türetilen bir kelimedir. Ayrıca cumhuriyetten önce ve Cumhuriyet Dönemi'nde de kullanılan “hars” sözcüğü Arapça'dır ve "tarla sürmek" anlamına gelir. Hem Doğu'da hem Batı'da bu kelimenin tarımla ilgili olmasından kaynaklanıyor olsa gerek, 20. yüzyılda Türk Dil Kurumu tarafından uygun görülen ekin sözcüğü, bu yabancı kökenli kelimelere alternatif olarak önerilmiştir. Hatta 1970 yılında Friedrich Nietzsche' nin “Ecce Homo” eserini Türkçe'ye kazandıran TDK çeviri ödülünü kazanan Can Alkar, ekin sözcüğünü kültür kelimesi karşılığında kullanmıştır. Ekin kelimesi her ne kadar kültür kelimesi yerine yaygın kullanılsa da bizdeki bu karşılığını da bilmemizde fayda vardır.

Kültür bir toplumu diğer toplumlardan farklı kılan geçmişten beri değişerek devam eden kendine özgü sanatı, inançları, örf ve adetleri, anlayış ve davranışları ile o toplumdaki insanların kimliğin oluşturan yaşayış ve düşünüş tarzıdır. Kısacası kültürler milletlerin gen haritalarıdır ve kültür bu gen haritasına göre kodlanır. Kültür konusu o kadar geniştir ki birçok açıdan da çeşitlere ayrılır. Genel, alt, maddi, manevi, baskın, karşıt, kitle, halk ve popüler kültür. Fakat kültürü temel olarak iki boyuta ayırabiliriz.

Maddi kültür bir toplumda üretilen fiziksel unsurlardır. Giyim tercihleri, mimari yapılar, kullanılan eşyalar maddi kültüre örnektir. Manevi kültür unsurları arasında ise din, dil, ahlâk, hukuk, estetik, eğitim, örf, âdet ve sosyal kurumlar yer alır. İnsanın sosyal ve psikolojik ihtiyaçları, kültürün manevî unsurları ile karşılanır. Manevi kültür maddi kültürü etkileyebilmektedir.

GENEL BİLGİLENDİRME

Sosyolojik olarak, kültür bizi saran, insanlardan öğrendiğimiz toplumsal mirastır. Kültürün oluşmasında iki süreç vardır; birinci süreçte insan pasif ve alıcı konumdadır. Belli bir coğrafi çevrede yaşıyor, beslenme ve barınma ihtiyaçlarını orada gideriyordur. Anlaşılabileceği üzere kültürün oluşmasında coğrafyanın şartlarının ve insanların ihtiyaçlarının etkili olduğunu görürüz. İkinci

aşamada ise insan alıcı konumdan çıkar ve üretmeye başlar; yani yaşadığı çevreye etkin ve aktif bir güç olarak katılır. Bu süreç ilk aletlerin yaratılmasıyla sınırlı olarak başlayıp Neolitik Çağ'la birlikte hız kazanmıştır.

Bireyler için ise yargılama, zevk ve eleştirme yeteneklerinin öğrenme ve tecrübeler yoluyla geliştirilmiş olan biçimine o kişinin kültürü denir. Bireyin edindiği bilgileri anlatmak için de kültür sözcüğü kullanılır.

Ayrıca kültürel süreçler de başlı başına bir konudur. Oluşum biçimlerine göre 5 tanedir.

KÜLTÜREL SÜREÇLER

1.Kültürlenme:

İlk olarak kültürlenme bireylerin içinde yaşadıkları kültürün gerekliliklerini öğrendikleri, davranış normları ve değer yargılarını edindikleri süreçtir. Bu süreçte bireyi biçimlendiren, sınırlandıran ya da yönlendiren etkiler ebeveynler, diğer yetişkinler ve yaşlılardan oluşur.

2.Kültürleşme:

Daha sonra kültürleşme, iki ya da daha fazla kültürün etkileşimleri sonucu benzeşme yönünde değişmeye uğramalarıdır. Kültürleşmeyi daha somut kılmak adına örnek vermem gerekirse: Birinin bir yere göç ettikten sonra aksanının değişmesi buna en uygun örnek olur.

3.Kültürel Yayılma:

Kültürel yayılma ise bir kültürde ortaya çıkan maddi veya manevi kültür öğesinin dünyadaki başka kültürlerle yayılmasıdır. Mesela dinler, kullanılan alfabeler, müzik aletleri ve tarzları, mimari öğeler, yemek kültürü vb. bazen o kadar yayılır ve benimsenir ki örneğin Yunanlıların baklavamıza sahip çıkmaları gibi...

4.Kültür Şoku:

Kültür şokuna gelecek olursak aramızda başka ülkeye seyahat etmiş ve orada bir süre kalmış olan kişiler varsa bunu yaşamış olması kaçınılmazdır. Tanım olarak kültürel şok, kendi kültür ortamından başka bir kültür ortamına katılan bireylerin yaşadıkları bunalım ve uyumsuzluk durumudur.

5.Kültürel Asimilasyon:

Kültürel asimilasyon, ikincil grubun, anadilini ve kültürünü dominant kültür grubunun baskısıyla yitirmesi sürecidir.

KÜLTÜRÜN ÖZELLİKLERİ

Şimdi de sizlere kültürün özelliklerinden bahsedeceğim. Bunları 8 başlık altında inceleyebiliriz.

1.Kültür Toplumsaldır

Her nesil kendisinden önceki nesillerden öğrendiklerini ve kendisinin kültürün bütününe katkılarını bir sonraki nesle aktarmaktadır. Bu nedenle kültür insan için kendi toplumunun bir mirasıdır.

2.Kültür Öğrenilir

Gerek yaşadığımız aile gerekse bulunduğumuz ortamlarda o çevrenin kültürünü edinir ve bununla yaşamaya başlarız.

3.Kültür Değişebilir

Kültürün eski nesilden yeni nesle aktarılan bir miras olması onun değişmediği anlamına gelmez. Toplumsal şartlar ve ihtiyaçlar değiştiğinde geleneksel çözüm yollarının sağladığı doyum düzeyi de azalır ve değişir. Değişen şartlar karşısında ortaya çıkan ihtiyaçları karşılayacak ve sorunları çözecek yeni yol

ve yöntemler veya araçlar oluşturulur. Kültür, yeni ihtiyaçlar ve sorunlar karşısında insanların geliştirdikleri yeni fikirler ve icatlarla değişime uğrar. Fakat bu söylediğim yanlış anlaşılmasın. Evet kültür değişebilir, fakat asla özünden uzaklaşmaz

4.Kültür Aktarılır ve Süreklidir

Kültür öğrenilir, alışkanlık haline getirilir ve sonuçta sosyal kalıtım yoluyla nesilden nesle aktarılır. Kültürden söz edildiğinde çoğunlukla insanlar öncelikle töreleri düşünür. Çünkü kültürün sürekliliğini gelenek ve görenekler oluşturur.

5.Kültür İhtiyaç Gidericidir

Kültür çeşitli ihtiyaçları giderici bir özelliğe sahiptir Kültür insanların hem fizyolojik hem de sosyal ihtiyaçlarını giderir. Kültürün ihtiyaçları karşılması bize kültürün bazı ortak noktalarının varlığını ispatlamaktadır. Çünkü biyolojik ihtiyaçlar hemen hemen bütün insanlarda aynıdır.

6.Kültür Öğeleri Arasında Bir Ahenk Mevcuttur

Her kültür Kendi unsurlarıyla tutarlı ve dengeli bir bütünlük teşkil eder. Yani toplumlarda aile, hukuk, sanat, ekonomik hayat, örf, adetler, ahlaki değer yargıları adeta birbirini tamamlayan bir bütün halinde görülür.

7. Kültür Kurallar Sistemidir

Kültür, toplumca benimsenen ideal kural ve davranışlardan oluşmaktadır. İnsanların toplum halinde yaşamalarını belirleyen yazılı ve yazılı olmayan kurallar kültürün bütünlüğünü ve devamlılığını sağlar.

8. Kültür Bütünleştiricidir

Kültürün oluşturulan bütün öğeleri, uyumlu ve bütünleşmiş bir sistemi oluşturma özelliği taşır. Kültürel bütünleşme sağlanmadıkça toplumda sosyo-kültürel ve ekonomik alanlarda önemli uçurumlar oluşur. Birbirini anlamayan değer yargıları birbirinden farklı birbirinden uzaklaşmış bir toplumun önünü açar. Bu da milli birlik ve beraberlik için tehlike çanları demektir. Kültürün yaşatılması bütünleştirici özelliği işte bu sebeple çok önemlidir.

Panel Başkanı: Kültürel süreçlerde bahsettiğin kültürel asimilasyonu daha detaylı açıklayabilir misin?

1.Panelist: Örnek olarak;

İşgalci a toplumunun, işgal edilen b toplumunun kültürel ritüellerini yaşamalarını engellemesi ve bunun yerine onlara a toplumunun kültürel ritüellerini uygulatması b toplumunun asimile olmasına neden olur.

Asimilasyonun tarihin her döneminde var olduğunu söylemek mümkündür. Coğrafi Keşifler ve Ulus devletlerin ilk ortaya çıktığı dönemdeki strateji ise esasen asimilasyonculuk stratejisi olarak bilinmelidir. Avrupalı devletlerin yeni keşfettikleri sömürge topraklarında kendi dil ve inançlarını dayatmaları buna bir örnektir. Günümüzde ise bir dayatmaya ihtiyaç duyulmadan sosyal medya ve iletişim araçları ile popüler kültür adı altında kültürel yozlaşma ve asimilasyona sebep olunmaktadır.

PANEL BAŞKANI: Dilara SİNCAR

Bir toplumun kültürel mirası, o toplumun tarihini, yaşam tarzını ve inançlarını yansıtır. Bu miras yalnızca geçmişin bir yansıması değil aynı zamanda geleceğe taşınması gereken önemli bir değerdir.

Şimdi sözü Yaren ÖZDEMİR' e bırakıyorum o da kültürel miras ve öneminden daha detaylı bahsedecek.

2.PANELİST: Yaren ÖZDEMİR

KÜLTÜREL MİRAS VE ÖNEMİ

Herkese merhabalar,

Hepimizi bir araya getiren en güçlü unsurlardan biri olan kültürel miras ve öneminden bahsedeceğim. Kültürel miras, bir milletin kimliğini, tarihini ve ruhunu taşıyan en değerli hazinelerden biridir. Eğer ki bu miras geçmişten günümüze uzanan bir köprü ise bizler de bu köprünün hem koruyucuları hem de geleceğe aktaracak olanlarız.

Peki, kültürel miras tam olarak nedir? Çoğu insanın aklına, eski yapılar, anıtlar, tarihi eserler gelir. Evet, bunlar kültürel mirasın çok önemli bir parçasıdır. Ancak mirasımız yalnızca taşlardan, binalardan ibaret değildir. Dilimiz, geleneklerimiz, müziklerimiz, halk hikayelerimiz, hatta yemeklerimiz bile bu mirasın bir parçasıdır. Çünkü kültürel miras sadece gördüğümüz değil, hissettiğimiz, yaşadığımız ve içinde bulunduğumuz bir değerdir.

Mesela, bir şehri gezerken karşımıza çıkan eski bir cami ya da köprü, sadece taş ve tuğladan mı ibarettir? Hayır. O taşların içinde geçmişin sesi vardır. O yapı, bize yüzyıllar öncesinden gelen bir mesaj taşır. Aynı şekilde, bir halk türküsü, bize atalarımızın duygularını, acılarını, sevinçlerini anlatır. O türküyü duyduğumuzda içimizde bir şeyler kıpırdar, çünkü aslında bu miras bizim özümüzdür.

Peki, kültürel miras neden bu kadar önemlidir?

Kültürel miras, bir milletin hafızasıdır. Tıpkı bir insanın anıları olmadan kendini tanımlayamayacağı gibi, bir millet de geçmişine sahip çıkmadan kim olduğunu bilemez. Mirasımıza sahip çıkmak, sadece geçmişi korumak değil, geleceğe sağlam bir temel atmaktır. Eğer kültürel değerlerimizi unutursak, tarih sahnesinde silikleşmeye başlarız.

Bunun yanı sıra, kültürel miras toplumsal bağları kuvvetlendirir. Örneğin, bayram sabahlarında büyüklerimizin bize anlattığı eski hikâyeler, sofrada yediğimiz geleneksel yemekler, düğünlerde çalınan müzikler... Bunların hepsi bizi bir arada tutan, ortak geçmişimizi hatırlatan ve bizleri güçlü kılan değerlerdir. Kültürel miras sadece nostalji değildir; bu miras, bizi millet yapan unsurdur.

Ekonomik açıdan da kültürel miras büyük bir değere sahiptir. Dünyanın dört bir yanındaki insanlar, farklı kültürleri görmek ve deneyimlemek için seyahat ederler. Türkiye gibi kültürel ve tarihi açıdan zengin bir ülke için, kültürel mirasın korunması turizm açısından da büyük bir kazançtır.

Ancak, bu değerlerimizi korumak için bilinçli olmalıyız. Tarihi eserlerimize sahip çıkmalı, kültürel geleneklerimizi yaşatmalı ve dilimizi korumalıyız. Unutmayalım ki bir toplumun en büyük zenginliği, geçmişinden aldığı güçle geleceğini şekillendirmesidir. Eğer mirasımıza sahip çıkmazsak, sadece taşlar değil, biz de yıkılırız.

Bu bilinçle, hep birlikte kültürel mirasımıza sahip çıkalım ve onu geleceğe taşıyalım.

PANEL BAŞKANI: Dilara SİNCAR

Kültürel mirasımız, bizi biz yapan değerlerin bütünüdür. Bunlar; tarihi yapılar, anıtlar, el sanatları, halk müzikleri, gelenek ve görenekler gibi maddi ve manevi unsurlardan oluşur. Bu miras geçmişten günümüze taşınan en önemli değerlerimizdendir.

Kültürel miraslarımız neler olduğundan daha detaylı bahsetmesi için sözü arkadaşımız Ceren KOÇ'a bırakıyorum.

3.PANELİST: Ceren KOÇ

KÜLTÜREL MİRASLARIMIZ NELERDİR?

Kültürel miraslarımız geçmişten günümüze kalan, toplumumuzun kimliğini yansıtan maddi ve manevi değerlerdir. Bunlar somut ve soyut olmayan kültürel miras olarak ikiye ayrılır

1-SOMUT KÜLTÜREL MİRAS

Somut kültürel miras, elle tutulabilen ve gözle görülebilen tarihi eserler, yapılar ve doğal özelliklerimizi kapsar. Bu miraslar binlerce yıllık geçmişe sahip Anadolu coğrafyasının zengin tarihini gözler önüne serer.

Türkiye, birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu medeniyetlerin geride bıraktığı eserler kültürel zenginliğimizin temel taşlarını oluşturur. Somut kültürel miraslarımızı tarihi yapıt ve anıtlar, arkeolojik alanlar ve doğal miras alanları olarak üç kolda inceleyebiliriz.

Tarihi yapıt ve anıtlar medeniyetlerin gerek eğitim, gerek barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak için yapmış oldukları mimari yapılarıdır.

Arkeolojik alanlar, geçmişte insanlara ev sahipliği yapmış yerleşim yerleridir.

Doğal miras alanları ise insan elinin değmeyip, doğanın kendi düzeninde oluşan turistik yerlerdir.

Şimdi tarihi yapıtlar ve anıtlara birkaç örnek vermek istiyorum.

Ayasofya, günümüzde İstanbul'da bulunan 6.yy'da Bizans imparatoru tarafından kilise olarak inşa edilmiştir. Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmesinin ardından camiye çevrilmiştir. Günümüzde hem mimari hem de tarihi önemi büyüktür.

Efes Antik Kenti, günümüzde İzmir'de bulunan Roma Dönemi'nin en önemli şehirlerinden biridir. Artemis Tapınağı, Celcus Kütüphanesi ve Antik Tiyatro'suyla ünlüdür.

Sümela Manastırı, Karadeniz'in dik yamaçlarında kurulmuştur. Bu manastır, bölgenin dini ve kültürel yapısı düşünüldüğünde önemli yere sahip bir yapı olarak görülmektedir.

Şimdi arkeolojik alanlarımızın birkaçını örneklemek isterim.

Göbeklitepe, Urfa'da bulunan dünyanın bilinen en eski tapınağıdır. On iki bin yıllık tarihi ile insanlık tarihine ışık tutmaktadır.

Nemrut dağı, Adıyaman'da bulunan Komagene Krallığı Dönemi'ne ait dev heykeller ve mezar tapınağı ile Nemrut Dağı'nın zirvesinde yer alır.

Çatalhöyük ise Konya'da bulunmaktadır. Neolitik döneme ait bu yerleşim yeri insanların tarım ve yerleşik hayata geçişinin izlerini taşımaktadır.

Şimdi doğal miras alanlarımıza örnekler vermek isterim.

Kapadokya Nevşehir’de bulunmaktadır. Peri bacaları ve yer altı şehirleriyle turistlerin dikkatini çeken eşsiz bir güzelliiktir.

Denizli’de bulunan Pamukkale, travertenleri ve termal havuzları ile ünlüdür.

Karain Mağarası; Antalya’da bulunan, Türkiye’nin en eski yerleşim yerlerinden biridir ve paleolitik döneme ait bulgular içermektedir.

2-SOMUT OLMAYAN KÜLTÜREL MİRAS

Somut olmayan kültürel miras, bir toplumun geleneklerini, göreneklerini, yaşam tarzını ve manevi değerlerini ifade eder. Bu miraslar nesilden nesle aktararak korunur. Somut olmayan kültürel miraslarımıza örnekler verecek olursak; baharın gelişini kutlamak amacıyla 5 Mayıs gecesi düzenlenen Hıdırellez, meddahlık geleneği, Mevlevi sema törenleri, aşıklık geleneği, Karagöz ve Hacivat, Alevi Bektaşî semah ritüelleri, yağlı güreşler ve bunun gibi birçok kültürel zenginliklerimi sayabiliriz. Düğünlerimizin içerisinde yer alan kına gecesi, gelin alma ritüeli, keşkek dövme, davul-zurna ile gelin indirme gibi çeşitliliklerimiz bile somut olmayan kültürel mirasımızın zenginliklerindedir.

Anadolu’nun çeşitli bölgelerinde yer alan halk dansları ve yerel müziklere bakıldığında çeşitli ritimsel, ezgisel ve figürsel farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu farklılar, kadim Türk kültürünün birer parçası olup, Anadolu’nun ne denli zengin bir kültürel yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Doğu’da halay, Ege’de zeybek, Teke Yöresi ’nde teke havaları, Karadeniz’de horon, İç Anadolu’da kaşık havaları bunlara örnek olarak verilebilir.

Somut olmayan kültürel miraslarımızdan biri olan el sanatlarımız da çok çeşitlidir. Ebru sanatı ve çini bunların en bilindikleridir.

Ülkemiz mutfak kültürü açısından da oldukça zengindir ve dünya tarafından da dikkat çekmektedir. Baklava, sarma, cacık, kebab, pide gibi bir sürü yemeğimiz vardır. Aynı zamanda tarihi Osmanlı’ya dayanan Türk kahvemiz somut olmayan kültürel miras listesinde yer alır.

Baklava Gaziantep’in ünlü tatlısıdır. Kat kat açılan yufka ceviz veya fıstıkla doldurularak yapılır.

Sonuç olarak kültürel miraslarımız, kimliğimizin temel taşlarıdır. Bu değerimizi korumak gelecek nesillere aktarmak büyük önem taşır. Hem tarihi hem manevi unsurlarla zengin olan kültürel mirasımızı en iyi şekilde korumak ve gelecek nesillere aktarmak en büyük görevlerimizden olmalıdır.

PANEL BAŞKANI: Dilara SİNCAR

Kültürel mirasımızı geleceğe aktarmak, kimliğimizi korumanın en önemli yollarından biridir. Gelenek ve göreneklerimizi yaşatarak, tarihi eserlerimizi koruyarak, sanat ve edebiyatımıza sahip çıkarak bunları başarabiliriz.

Sözü arkadaşımız Cemre ÖZÜTEMİZ’ e bırakıyorum.

4.PANELİST: Cemre ÖZÜTEMİZ

KÜLTÜREL MİRASIMIZ GELECEĞE NASIL AKTARILIR?

Kültürel miras toplumun kimliğini, tarihini ve değerlerini yansıtan en önemli unsurdur. Milletin dini, dili, gelenek ve göreneklere, edebiyatı, sanat eserleri, bayramlarıdır. Nesilden nesle aktarılan bu zengin miras bireylere aidiyet duygusu kazandırır. Milletin sürekliliğini sağlar, geleceğine yön verir. Bu yüzden bu mirası korumak ve geleceğe aktarmak milletin her bir ferдинin çok önemli bir görevidir.

Kültürel mirası korumak için öncelikle o kültürün millet için ne kadar önemli olduğunu nesillere öğretmek gereklidir. Millet, kültür emperyalizminden korunabilirse geleceğe aktarabileceğimiz bir kültürümüz olur. Askeri olarak bir milleti yok etmek çok zordur; zira bunun örneklerine tarihte rastlamak mümkündür, vatana millete yönelen alçak bir saldırı anında yanıtını kuvvetli bir şekilde bulur. Ölümü yaklaşan bir hasta gözüyle bakılan, vatani dört bir tarafı işgal edilmiş olan Türk milleti bu rezil istilaya topyekûn canını ortaya koyarak son vermiştir. "Çanakale geçilmez!" dedirten bu güçlü iradeyi bu yollarla yok edemeyeceğini anlayan güçler başka bir yöntem buldular. Milli değerlerle dolu asil kanı zehirlemek!

Buna engel olmak için nesillerimizi mankurtlaşmaktan korumalıyız. Cengiz Aytmatov'un "Gün Olur Asra Bedel" adlı romanında geçen bir kavram olan mankurt, TDK sözlüğünde ulusal kimlikten uzaklaşan, içinde bulunduğu topluma yabancılaşan şekilde tanımlanıyor. Bugün sokaklar, caddeler yabancı tabelalarla dolmuşsa, "Allah'a ısmarladık", "affedersiniz", "teşekkür ederim" lerin yerini "bay bay" lar, "pardon" lar, "mersi" ler almışsa; edebiyat, tarih, felsefe gibi insanlık değerini artıracak bilgiler okullarda ve hayatta gereksiz bir süs gibi görülüyorsa; saygısızlık, edepsizlik moda tabirlerle normal birer davranış kalıbı haline getirilmişse; Türk sanat ve halk müziği ikinci plana atılırken yabancı müzikler, sözü özü bizi yansıtmayanlar tercih ediliyorsa; çocuklarımız milli kahramanlarımızdan ziyade sanal kahramanları(Batman Superman gibi) daha iyi tanıyor; dini bayramlarda büyüklerin ellerini öpen, milli bayramlarda elinde bayrak geleceği selamlayan bir kuşağın yanında Cadılar Bayramı'nda maske takan, Yılbaşı'nda çam ağacı süsleyip Noel Baba bekleyen bir nesil varsa bizim de mankurtlaştırılmaya çalışıldığımız bir gerçektir. Ünlü mimar Turgut Cansever "Şehri imar ederken nesli ihya etmeyi ihmal ederseniz gün gelir ihmal ettiğiniz nesil ihya ettiğiniz şehri tahrip eder. " der. Bu yüzden kültürel mirasımızın korunması ve geleceğe aktarılmasında öncelikle köklü bir maziye, zengin bir kültür ve medeniyete sahip olduğumuz milletin evlatlarına çok iyi anlatılmalı, benimsetilmelidir.

Bilinçlendirme faaliyetlerinde eğitim sistemi toplum ve aileye büyük roller düşmektedir. Peki neler yapabiliriz? Aile içinde anlatılan hikayeler ve masallar çocukların kültürel değerlerimizi özümsemesinde etkili olur. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte kültürel değerlerimizin internet siteleri sosyal medya platformları ve mobil uygulamalarla gençlere ulaşması sağlanabilir. Kültürü canlı tutacak oyunlar ya da animasyonlar, çizgi filmler hazırlanabilir. Okullarda geleneksel sanatlarımızla ilgili atölyeler açılabilir. Kültür ve tarihimize ait mekanlara okul gezileri düzenlenebilir. Düğünlerde, festivallerde yöresel kıyafetler giyip halk oyunlarımızla kültürümüzü yaşatabiliriz. Sinemamızı millileştirerek tarihimizi, gelenek ve göreneklerimizle daha geniş kitlelere etkileyici bir şekilde aktarabiliriz. Mimarîde geleneğimize ait motifleri bina yapımında kullanabilir, külliye mantığıyla yapılar inşa edip, mahallelinin kaynaşıp dayanışma içinde olacağı mekanlar oluşturabiliriz. Unutulmuş olan kiraathane kültürünü yeniden işler hale getirebiliriz. Osmanlı'da okuma sohbet etme ve toplumsal etkileşim üzerine kurulu bir mekân anlayışı olan kiraathaneler günümüzde sadece oyunların oynandığı bir mekân haline gelmiştir. Bu kültürü yeniden canlandırmak ve geleceğe aktarmak için geleneksel unsurları modern beklentilerle harmanlayan bir yaklaşım benimsenebilir. Okuma alanları grup sohbet köşeleri ve çay kahve servisi ile birlikte hem eski hem yeni nesle hitap

eden bir ortam oluşturulabilir. Kamu spotları, seminerler, eğitim programları ile halkın kültürel mirasını korunması konusunda bilinçlendirilmesi sağlanabilir

Dil en etkili kültür aktarıcısıdır. Sözlü ve yazılı kültür ürünleri dil aracılığıyla nesilden nesile aktarılagelmiştir. Gelecek nesiller dillerini öğrenirken aynı zamanda atalarından kalan karakteristik yaşam biçimlerini içinde yaşadıkları toplumun kendine has özelliklerini de öğrenmiş oluyolar. Kökü mazide olan ati olabilmenin en önemli ve en kestirme yolu dil köprüsünün sağlam tutmak korumak ve daima işler kılmaktır.

Ziya Gökalp, dili kültürün temel ögesi sayar. Çünkü dil, duygu ve düşüncenin adeta kabıdır. Bir ulusun bütün duygu ve düşünce hazinesi dil kabına veya kalıbına dökülür ve kuşaktan kuşağa aktarılır. Diline gereken önemi vermeyen toplumlar kültürlerini kaybettikleri gibi kültürüne sahip olmayanların da dillerini dinamik tutma seçenekleri ortadan kalkar.

Sonuç olarak, kültürümüzü genç nesillere aktarmak, geçmişle gelecek arasında köprü kurmak anlamına gelir. Bu süreçte, hem geleneksel yöntemleri yaşatmak hem de yeni nesillerin ilgi ve ihtiyaçlarına cevap verecek modern yaklaşımlar geliştirmek büyük önem taşımaktadır. Eğlenceli ve etkileşimli öğrenme deneyimleri, dijital platformların etkin kullanımı, aile ve toplumun aktif katılımı ve eğitim sisteminde kültürel mirasa verilen önem, kültürel aktarımın başarısını artıracak temel unsurlardır.

PANEL BAŞKANI: Dilara SİNCAR

Sunumumuzda, kültürel mirasın önemi ve geleceğe nasıl aktarılabileceği hakkında bilgi verdik. Panelimiz burada sona ermiştir. Bizi dinlediğiniz için teşekkür ederiz.